

मुख्यमंत्री सचिवालय
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
www.maharashtra.gov.in
दिनांक : १८.३.२५

मुख्यमंत्री सचिवालय

दिनांक :- १९.०३.२०२५
ई. ऑफिस क्र. ८०६४४५०

प्रति,
अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ३२.

विषय :- १०० दिवसांची कार्यालयीन सुधारणा विशेष मोहीम
अंतिम मूल्यमापन कार्यपद्धतीबाबत सूचना.

महोदय / महोदया,

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने मंत्रालयीन विभाग, राज्यस्तरीय आयुक्तालये / संचालनालये, शासकीय / निमशासकीय संस्था व शासकीय कंपन्या या कार्यालयांमध्ये मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या निदेशानुसार कार्यालयीन सुधारणाबाबत विशेष मोहीम राबविण्यात येत आहे. सदर १०० दिवसीय कार्यालयीन सुधारणा विशेष मोहीमेची मूल्यमापन कार्यपद्धती व अनुषंगिक सूचना उचित कार्यवाहीस्तव यासोबत पाठविण्यात येत आहेत.

कृपया सोबतच्या सूचना आपले अधिनस्त सर्व तालुका / उपविभागस्तरीय, जिल्हास्तरीय व महसूल विभागस्तरीय कार्यालये तसेच राज्यस्तरावरील आयुक्तालये, संचालनालये, महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निम शासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या इ. कार्यालयांच्या त्वरीत निर्दर्शनास आणून द्याव्यात, ही विनंती.

आपला,

(डॉ. श्रीकर परदेशी)
मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव

मुख्यमंत्री सचिवालय
दिनांक : १८ मार्च, २०२५.

१०० दिवसांची कार्यालयीन सुधारणांची विशेष मोहीम अंतिम मूल्यमापन कार्यपद्धती

मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी दि. ९ डिसेंबर, २०२४ व दि. ७ जानेवारी, २०२५ रोजी घेतलेल्या कार्यालयीन सुधारणांसंदर्भातील बैठकांच्या अनुषंगाने दि. ७ जानेवारी, २०२५ ते १६ एप्रिल, २०२५ या कालावधीत राज्यात “१०० दिवसांची कार्यालयीन सुधारणांची विशेष मोहीम” हाती घेण्यात आली आहे. मा. मुख्यमंत्री महोदयांकडून दि. २७ फेब्रुवारी, २०२५ रोजी या मोहीमेच्या अंतरिम प्रगतीचा आढावा घेण्यात आला.

सदर बैठकीत मा. मुख्यमंत्री यांनी दिलेल्या निर्देशांनुसार, या मोहीमेच्या अंतरिम आढाव्यात सहभागी करून घेण्यात आलेल्या जिल्हाधिकारी कार्यालये, जिल्हा परिषद कार्यालये, जिल्हा पोलीस अधिक्षक कार्यालये, महानगरपालिका, पोलीस आयुक्तालये, विभागीय आयुक्तालये, परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरिक्षक कार्यालये, राज्यस्तरीय आयुक्तालये / संचालनालये व सर्व मंत्रालयीन विभागांचे पहिल्या टप्प्यातील अंतिम मूल्यमापन दि. १८ एप्रिल, २०२५ ते २८ एप्रिल, २०२५ या कालावधी दरम्यान करण्यात येणार आहे. पहिल्या टप्प्यातील मोहीमेचा अंतिम निकाल दिनांक १ मे, २०२५ रोजी जाहीर करण्यात येईल.

तसेच, या मोहिमेत नव्याने सहभागी करून घेण्यात आलेली तालुका / उप विभाग स्तरावरील कार्यालये, जिल्हा स्तरावरील अन्य कार्यालये, विभागीय स्तरावरील अन्य कार्यालये व राज्यस्तरीय मंडळे, महामंडळे, प्राधिकरणे शासकीय/निमशासकीय संस्था व कंपन्या यांना कार्यालयीन सुधारणा करण्यासाठी १५ दिवसांचा अतिरिक्त कालावधी देण्यात आला असून त्यांचे दुसऱ्या टप्प्यातील अंतिम मूल्यमापन दिनांक २ मे, २०२५ ते १४ मे, २०२५ या कालावधी दरम्यान करण्यात येणार आहे. दुसऱ्या टप्प्यातील मोहीमेचा अंतिम निकाल दिनांक १६ मे, २०२५ रोजी जाहीर करण्यात येईल.

मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी घोषित केल्याप्रमाणे विविध विभागांनी व क्षेत्रीय कार्यालयांनी केलेल्या कामगिरीच्या अंतिम टप्प्यातील राज्यस्तरीय मूल्यमापनाकरिता Quality Council of India (QCI) या बाब्य संस्थेची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

सदर मोहीमेच्या अंतिम मूल्यमापनाकरिता, खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

अ) सहभाग:

१. तालुका / उप विभाग स्तरावरील तहसीलदार, गटविकास अधिकारी, मुख्याधिकारी, नगर परिषद/नगर पंचायत, तालुका कृषि अधिकारी, उप विभागीय अधिकारी यासह इतर सर्व कार्यालये या विशेष मोहीमेत समाविष्ट करावीत.
२. जिल्हा स्तरावरील जिल्हाधिकारी कार्यालय, जिल्हा परिषद कार्यालय, पोलीस अधीक्षक / पोलीस आयुक्त कार्यालय, महानगरपालिका तसेच जिल्हा स्तरावरील कृषि, आरोग्य,

महिला बाल कल्याण इत्यादी, सर्व विभागांची कार्यालये या विशेष मोहीमेत समाविष्ट करावीत.

३. **विभागीय स्तरावरील विभागीय आयुक्त, पोलीस परिक्षेत्र महानिरिक्षक / उप महानिरिक्षक, सह संचालक (कृषि), उपसंचालक (आरोग्य सेवा), मुख्य अभियंता (सा.बां. / जलसंपदा / म.जी.प्रा. इ.) इत्यादींसह इतर सर्व कार्यालये या विशेष मोहीमेत समाविष्ट करावीत.**
४. **राज्य स्तरावरील विविध विभागांची आयुक्तालये व संचालनालयांची सर्व कार्यालये या विशेष मोहीमेत समाविष्ट करावीत.**
५. **राज्य स्तरावरील महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या यांची सर्व कार्यालये या विशेष मोहीमेत समाविष्ट करणे.**
६. **मंत्रालयीन सर्व विभाग या विशेष मोहीमेत समाविष्ट करावेत.**
  - १०० दिवसांच्या कार्यालयीन सुधारणांच्या विशेष मोहीमेत उपरोक्त विविध स्तरावरील कार्यालयांचा सविस्तर तपशिल परिशिष्ट-१ मध्ये नमूद केला आहे

ब) मूल्यमापन टप्पे:

१. तालुका / उप विभागस्तरावरील कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- तालुका / उप विभागस्तरीय कार्यालयांच्या मूल्यमापनातून प्रत्येक शासकीय विभाग निहाय गुणानुक्रमे ३ तालुका/उप विभागीय कार्यालये प्रथम जिल्हा स्तरावर निवडली जातील.
- तदनंतर, प्रत्येक जिल्ह्यातून विभाग निहाय गुणानुक्रमे प्रथम आलेले तालुका / उप विभागीय कार्यालय महसूली विभागीय स्तरावरील स्पर्धेसाठी पात्र असेल. यामधून महसूली विभागीय स्तरावर अंतिमत: विभाग निहाय ३ उत्कृष्ट तालुका / उप विभागीय कार्यालये निवडली जातील.
- तालुका / उप विभाग स्तरावरील कार्यालयांची निवड प्रक्रिया ही जिल्हा स्तरावरील संबंधित विभाग प्रमुखामार्फत करण्यात येईल.
- तदनंतर जिल्हा स्तरावर निवडलेल्या तालुका / उप विभागस्तरीय कार्यालयांमधून अंतिमत: ३ उत्कृष्ट तालुका / उप विभागीय कार्यालयांची निवड संबंधित खात्याच्या विभागीय प्रमुखामार्फत करण्यात येईल.

२. जिल्हाधिकारी कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- **विभागीय आयुक्तांनी आपल्या महसूली विभागातील जिल्हाधिकारी कार्यालयांचे मूल्यमापन करून विभागातून २ उत्कृष्ट जिल्हाधिकारी कार्यालयांची निवड करावी.**
- **त्यानंतर, प्रत्येक महसूली विभागातून गुणानुक्रमे प्रथम आलेल्या जिल्हाधिकारी कार्यालयांमधून म्हणजेच एकूण ६ उत्कृष्ट जिल्हाधिकारी कार्यालयांमधून राज्य**

स्तरावर अंतिमत: निवड करावयाच्या ३ उत्कृष्ट जिल्हाधिकारी कार्यालयांची निवड बाह्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

३. जिल्हा परिषद कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- विभागीय आयुक्तांनी आपल्या महसूली विभागातील जिल्हा परिषद कार्यालयांचे मूल्यमापन करून विभागातून २ जिल्हा परिषद कार्यालयांची निवड करावी.
- त्यानंतर, प्रत्येक महसूली विभागातून प्रथम आलेल्या जिल्हा परिषद कार्यालयांमधून म्हणजेच एकूण ६ उत्कृष्ट जिल्हा परिषद कार्यालयांमधून राज्य स्तरावर अंतिमत: निवड करावयाच्या ३ उत्कृष्ट जिल्हा परिषद कार्यालयांची निवड बाह्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

४. पोलीस अधिक्षक कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- राज्यातील सर्व ३४ पोलीस अधिक्षक कार्यालयांमधून पोलीस परिक्षेत्र निहाय प्रत्येकी २ उत्कृष्ट पोलीस अधिक्षक कार्यालयाची निवड संबंधीत परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरिक्षक / उप महानिरिक्षक यांचेमार्फत करण्यात येईल.
- परिक्षेत्र निहाय गुणानुक्रमे प्रथम आलेले पोलीस अधिक्षक कार्यालय राज्य स्तरावरील स्पर्धेसाठी पात्र असेल.
- त्यानुसार ८ उत्कृष्ट पोलीस अधिक्षक कार्यालयांमधून राज्य स्तरावर अंतिमत: ३ उत्कृष्ट पोलीस अधिक्षक कार्यालयांची निवड बाह्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

५. महानगरपालिका कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- राज्यातील सर्व २९ महानगरपालिकांमधून प्रधान सचिव, नगर विकास-२ यांनी ६ उत्कृष्ट महानगरपालिकांची गुणानुक्रमे निवड करावी.
- तदनंतर ६ उत्कृष्ट महानगरपालिकांमधून राज्य स्तरावर अंतिमत: निवड करावयाच्या ३ उत्कृष्ट महानगरपालिकांची निवड बाह्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

६. जिल्हा स्तरावरील अन्य कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- जिल्हास्तरीय कार्यालयांचे मूल्यमापन करतांना संबंधित खात्याच्या विभागीय प्रमुखामार्फत प्रत्येक महसूली विभागातून ३ उत्कृष्ट जिल्हा कार्यालये निवडली जातील.
- प्रत्येक महसूली विभागातून गुणानुक्रमे प्रथम आलेले जिल्हा कार्यालय राज्य स्तरावरील स्पर्धेसाठी पात्र असेल.
- राज्यस्तरावर प्रत्येक विभागाच्या पात्र कार्यालयांमधून अंतिमत: ३ उत्कृष्ट जिल्हा कार्यालये विभाग निहाय बाह्य संस्थे मार्फत (QCI) निवडली जातील.

७. विभागीय आयुक्त कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- राज्यातील ६ विभागीय आयुक्त कार्यालयांमधून ३ उत्कृष्ट विभागीय आयुक्त कार्यालयांची निवड अपर मुख्य सचिव (महसूल) यांनी करावी.
- तद्दनंतर ३ उत्कृष्ट विभागीय आयुक्त कार्यालयांमधून राज्य स्तरावर १ उत्कृष्ट विभागीय आयुक्त कार्यालयाची निवड बाब्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

८. पोलीस आयुक्तालयांचे मूल्यमापन:

- राज्यातील ११ पोलीस आयुक्तालयांमधून ५ उत्कृष्ट पोलीस आयुक्तालयांची गुणानुक्रमे निवड अपर मुख्य सचिव (गृह) करतील.
- तद्दनंतर ५ उत्कृष्ट पोलीस आयुक्तालयांमधून राज्य स्तरावर अंतिमत: निवड करावयाच्या २ उत्कृष्ट पोलीस आयुक्तालयांची निवड बाब्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

९. पोलीस परिक्षेत्र कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- राज्यातील ८ पोलीस परिक्षेत्र कार्यालयांमधून ३ उत्कृष्ट पोलीस परिक्षेत्र कार्यालयांची गुणानुक्रमे निवड पोलीस महासंचालक यांचेमार्फत करण्यात येईल.
- तद्दनंतर ३ उत्कृष्ट पोलीस परिक्षेत्र कार्यालयांमधून राज्य स्तरावर अंतिमत: निवड करावयाच्या १ उत्कृष्ट पोलीस परिक्षेत्र कार्यालयाची निवड बाब्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

१०. महसूल विभागीय स्तरावरील अन्य कार्यालयांचे मूल्यमापन:

- महसूल विभागीय स्तरावरील अन्य कार्यालयांच्या मूल्यमापनासाठी संबंधित खात्याच्या राज्यस्तरीय विभाग प्रमुखामार्फत राज्यातील सर्व महसूल विभागीय स्तरावरील आपल्या विभागाच्या कार्यालयांमधून गुणानुक्रमे प्रथम ३ कार्यालयांची निवड करावी.
- राज्यस्तरीय प्रमुखाने निवडलेल्या प्रथम ३ कार्यालयांमधून अंतिमत: राज्यस्तरावर विभागनिहाय १ उत्कृष्ट कार्यालयाची निवड बाब्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

११. राज्य स्तरीय आयुक्तालये व संचालनालयांचे मूल्यमापन:

- राज्य स्तरावरील आयुक्तालये व संचालनालये यांचे मूल्यमापन महासंचालक, यशदा, पुणे यांचेमार्फत करण्यात येऊन त्यांचेमार्फत गुणानुक्रमे ८ उत्कृष्ट आयुक्तालये व संचालनालये यांची निवड करण्यात येईल.
- तद्दनंतर ८ उत्कृष्ट आयुक्तालये व संचालनालयांमधून ३ उत्कृष्ट आयुक्तालये व संचालनालये यांची अंतिम निवड बाब्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

१२. राज्यातील शासकीय महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या यांचे मूल्यमापन:

- राज्यातील शासकीय मंडळे, महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था व कंपन्या यांचे मूल्यमापन मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र इन्स्टिट्यूट फॉर ट्रान्सफॉर्मेशन (मित्र) यांचेमार्फत करण्यात येऊन त्यांचेमार्फत गुणानुक्रमे ८ उत्कृष्ट महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या यांची निवड करण्यात येईल.
- तदनंतर ८ उत्कृष्ट मंडळे, महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था व कंपन्या यामधून ३ उत्कृष्ट महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या यांची अंतिम निवड बाह्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

१३. मंत्रालयीन विभागांचे मूल्यमापन:

- सर्व मंत्रालयीन विभागांचे मूल्यमापन मुख्य सचिव यांचे मार्फत करण्यात येऊन त्यांचेमार्फत ८ उत्कृष्ट मंत्रालयीन विभागांची गुणानुक्रमे निवड करण्यात येईल.
- तदनंतर ८ मंत्रालयीन विभागांमधून ३ उत्कृष्ट मंत्रालयीन विभागांची अंतिम निवड बाह्य संस्थेमार्फत (QCI) करण्यात येईल.

क) निवड प्रक्रिया:

- तालुका स्तरावरील, जिल्हा स्तरावरील, विभागीय स्तरावरील, राज्य स्तरावरील व मंत्रालयीन विभागांच्या कार्यालयांच्या निवड प्रक्रियेसाठी नियुक्त अधिकाऱ्यांनी उत्कृष्ट कार्यालयाची निवड प्रक्रिया संबंधित कार्यालयाने ई-मेल द्वारे पाठविलेले सादरीकरण व अनुषंगीक अभिलेखे तपासून पूर्ण करावी.
- अंतिम टप्प्यातील निवड करण्यासाठी बाह्य संस्थेने (QCI) प्रत्यक्ष कार्यालयांना भेटी देऊन, कामकाजाचे व अभिलेखांचे प्रत्यक्ष अवलोकन करून, तसेच सादरीकरण तपासून मूल्यमापन करावे.
- मूल्यमापनाचे निकष / गुणांकन स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येत आहेत.
- मूल्यमापनामध्ये सर्व कार्यालयांचा सहभाग अनिवार्य करण्यात आला आहे.
- ज्या कार्यालयाच्या मूल्यमापनात ४० टक्के पेक्षा कमी गुण मिळतील अशा कार्यालय प्रमुखांना नापास समजण्यात येईल.
- कार्यालय प्रमुखांनी वस्तुस्थिती दर्शविणारी सत्य माहिती देणे आवश्यक आहे. अन्यथा वस्तुस्थिती विपरीत माहिती दिल्याचे आढळून आल्यास मूल्यमापनाच्या त्या बाबीसाठी शून्य गुण दिले जातील.

ड) मोहिमेचे समन्वयन:

- तालुका / उप विभाग स्तरावरील कार्यालये, तसेच जिल्हा स्तरावरील अन्य विभागांच्या कार्यालयांचा मोहिमेमध्ये संपूर्ण सहभाग होण्यासाठी जिल्हाधिकारी यांनी समन्वयन करावे.

- तसेच मोहिमेचे अंतिम मूल्यमापन विहित मुदतीत पूर्ण करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर, जिल्हाधिकारी यांनी त्यांच्या जिल्हातील जिल्हास्तरीय सर्व शासकीय विभागांच्या तसेच तालुका स्तरावरील सर्व कार्यालयांच्या प्रमुखांशी समन्वय साधावा.
- विभागीय स्तरावरील अन्य विभागांच्या कार्यालयांचा मोहिमेमध्ये संपूर्ण सहभाग होण्यासाठी तसेच अंतिम मूल्यमापन विहित मुदतीत पूर्ण करण्यासाठी विभागीय स्तरावर विभागीय आयुक्त यांनी त्यांच्या विभागातील सर्व कार्यालयांच्या विभागीय प्रमुखांशी समन्वय साधावा.
- सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव यांनी त्यांच्या अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालये व महामंडळे इ. यांचा या विशेष मोहिमेत सहभाग राहील व त्यांचे विहित वेळेत मूल्यमापन होईल याकडे व्यक्तीशः लक्ष देण्याची विनंती आहे.

इ) उत्कृष्ट कार्यालयांचा सन्मान :

- १०० दिवसांच्या कार्यालयीन सुधारणांच्या विशेष मोहिमेत अंतिम मूल्यमापनात गुणानुक्रमे जिल्हास्तरावर, विभागस्तरावर तसेच राज्य स्तरावर निवड झालेल्या कार्यालय प्रमुखांचा योग्य स्तरावरुन प्रशस्तीपत्र देऊन सन्मान करण्यात येईल.

फ) राज्य स्तरावरील स्पर्धेसाठी पात्र कार्यालयांचे सादरीकरण जमा करणे :

- राज्यस्तरावरील स्पर्धेसाठी पात्र उरलेल्या कार्यालयांनी त्यांचे सादरीकरण Quality Council of India (QCI) यांचे ईमेल aashna@qcin.org वर विहित मुदतीत पाठवून CC मध्ये मा. मुख्यमंत्री कार्यालयाच्या (१) sec.cm@maharashtra.gov.in (मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक श्री. सूर्यकांत कारंजकर) व (२) h.argunde@nic.in (श्री. हनुमंत आरगुंडे, उप सचिव, मुख्यमंत्री कार्यालय) या ईमेल वर सादरीकरणाची प्रत पाठविण्यात यावी.
- निश्चित केलेल्या मुदतीत सादरीकरण प्राप्त न होणाऱ्या कार्यालयांचा अंतिम निवडीमध्ये विचार केला जाणार नाही, याची नोंद घ्यावी.

ग) अंतिम मूल्यमापन निवडीचे वेळापत्रक:

- यापूर्वी राज्यस्तरावर अंतरिम मूल्यमापन केलेल्या विभागांचे पहिल्या टप्प्यात अंतिम मूल्यमापन (दि. १८.०४.२०२५ ते दि. २८.०४.२०२५) करण्यात येईल. त्यामध्ये खालील कार्यालयांचा समावेश आहे.
  1. जिल्हाधिकारी कार्यालये
  2. जिल्हा परिषद कार्यालये
  3. जिल्हा पोलीस अधिक्षक कार्यालये,
  4. महानगरपालिका कार्यालये
  5. पोलीस आयुक्तालये
  6. विभागीय आयुक्तालये
  7. परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरिक्षक / उप महानिरिक्षक कार्यालये
  8. राज्यस्तरीय आयुक्तालये / संचालनालये
  9. सर्व मंत्रालयीन विभाग

- उपरोक्त सर्व कार्यालयांच्या निवडीची प्रक्रिया दि. २८.०४.२०२५ पर्यंत पूर्ण करुन यामधील उत्कृष्ट कार्यालयांचा निकाल दि. १ मे, २०२५ रोजी जाहीर करण्यात येईल. तदनंतर त्यांचा प्रशस्तिपत्र देऊन यथोचित सन्मान करण्यात येईल.
- क्षेत्रीय / राज्य स्तरावरील खालील कार्यालयांचे मूल्यमापन दुसऱ्या टप्प्यात (दि. २.०५.२०२५ ते दि. १३.०५.२०२५) करण्यात येईल. त्यामध्ये खालील कार्यालयांचा समावेश करण्यात आला आहे.
  1. उप विभाग / तालुका स्तरावरील सर्व कार्यालये,
  2. जिल्हा स्तरावरील अन्य कार्यालये
  3. विभागीय स्तरावरील अन्य कार्यालये
  4. राज्यस्तरीय महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या.
- उपरोक्त सर्व कार्यालयांच्या निवडीची प्रक्रिया दि. १४.०५.२०२५ पर्यंत पूर्ण करुन यामधील उत्कृष्ट कार्यालयांचा निकाल दि. १६.०५.२०२५ रोजी जाहीर करण्यात येईल. तदनंतर त्यांचा प्रशस्तिपत्र देऊन यथोचित सन्मान करण्यात येईल.
- पहिल्या टप्प्यातील व दुसऱ्या टप्प्यातील उत्कृष्ट कार्यालये निवडीचा तपशिल व वेळापत्रक सोबतच्या परिशिष्ट -२ मध्ये नमूद केले आहे.
- विविध कार्यालयांच्या मूल्यमापनासाठी गुणांकन तक्ते सोबतच्या परिशिष्ट-३ मध्ये जोडले आहेत.

ह) विशेष सूचना :

- जिल्हाधिकारी कार्यालये, जिल्हा परिषद कार्यालये, पोलीस अधिक्षक कार्यालये, महानगरपालिका कार्यालये, विभागीय आयुक्त कार्यालये, पोलीस आयुक्तालये, राज्यस्तरीय आयुक्तालये / संचालनालये, महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निम शासकीय संस्था, मंडळे, शासकीय कंपन्या व मंत्रालयीन विभाग यांनी आपल्या कार्यालयातील विविध शाखा / विभाग / कार्यालये यांचे अंतर्गत मूल्यमापन करुन गुणानुक्रमे उत्कृष्ट ठरलेल्या शाखा / विभाग / कार्यालये यांचे प्रमुखांचा सन्मान त्यांच्या स्तरावर करण्यात यावा.

(डॉ. श्रीकर परदेशी)
मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव

परिशिष्ट — १
विविध स्तरावरील कार्यालयांची यादी

अ.क्र.	कार्यालयाचा तपशील	पृष्ठ क्र.
१.	तालुका / उप विभाग स्तरावरील कार्यालये	९
२.	जिल्हा स्तरावरील कार्यालये	९-११
३.	पोलीस आयुक्तालये	११
४.	महसूल विभाग स्तरीय कार्यालये	११-१२
५.	राज्यस्तरीय आयुक्तालये / संचालनालये	१३-१४
६.	राज्यस्तरीय महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या यांची कार्यालये	१४-१७
७.	मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग	१७-१९

तालुका / उप विभाग स्तरावरील कार्यालये (२८)

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
१.	उप विभाग अधिकारी	महसूल
२.	तहसिलदार	महसूल
३.	गट विकास अधिकारी	ग्राम विकास
४.	उप विभागीय पोलीस अधिकारी	गृह
५.	पोलीस निरिक्षक	गृह
६.	मुख्याधिकारी नगरपरिषद / नगर पंचायत	नगर विकास
७.	उप विभागीय कृषि अधिकारी	कृषि
८.	तालुका कृषि अधिकारी	कृषि
९.	उप अभियंता	सार्वजनिक बांधकाम
१०.	उप अभियंता	जलसंपदा
११.	उप अभियंता	महावितरण
१२.	उप अभियंता	पाणी पुरवठा (मर्जीप्रा)
१३.	उप विभागीय जलसंधारण अधिकारी	मृद व जलसंधारण
१४.	उप अभियंता	पाणी पुरवठा (ग्रामीण)
१५.	उप विभागीय वन अधिकारी	वने
१६.	वन परिक्षेत्र अधिकारी	वने
१७.	सहायक निबंधक (सहकारी संस्था)	सहकार
१८.	सहायक पशुसंवर्धन आयुक्त, तालुका लघु पशु सर्व चिकित्सालय	पशुसंवर्धन
१९.	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मीक बाल विकास प्रकल्प	महिला व बाल विकास
२०.	उप अधिकारी, भूमि अभिलेख	महसूल
२१.	उप कोषागार अधिकारी	वित्त
२२.	दुर्योग निबंधक	महसूल
२३.	तालुका क्रीडा अधिकारी	क्रीडा
२४.	वैद्यकीय अधिकारी	सार्वजनिक आरोग्य
२५.	तालुका वैद्यकीय अधिकारी	ग्राम विकास
२६.	गट शिक्षण अधिकारी	शालेय शिक्षण
२७.	पशुधन विकास अधिकारी	पशुसंवर्धन
२८.	बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (शहरी)	महिला व बाल विकास

जिल्हा स्तरावरील कार्यालये (५४)

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
१.	जिल्हाधिकारी	महसूल
२.	जिल्हा परिषद	ग्राम विकास
३.	जिल्हा पोलीस अधिकारी	गृह

४.	महानगरपालिका	नगर विकास
५.	जिल्हा अधिकारी कृषि अधिकारी	कृषि
६.	अधिकारी अभियंता / कार्यकारी अभियंता	सार्वजनिक बांधकाम
७.	अधिकारी अभियंता / कार्यकारी अभियंता	जलसंपदा
८.	अधिकारी अभियंता / कार्यकारी अभियंता	महावितरण
९.	अधिकारी अभियंता / कार्यकारी अभियंता	पाणी पुरवठा (मजीप्रा) /
१०.	कार्यकारी अभियंता तथा जिल्हा जलसंधारण अधिकारी	मृद व जलसंधारण
११.	कार्यकारी अभियंता	पाणी पुरवठा
१२.	विभागीय वन अधिकारी	वने
१३.	उप निबंधक (सहकारी संस्था)	सहकार
१४.	जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त,	पशुसंवर्धन
१५.	जिल्हा दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी	पशुसंवर्धन
१६.	सहायक आयुक्त मत्स्य व्यवसाय	मत्स्य संवर्धन
१७.	महिला व बाल विकास अधिकारी,	महिला व बाल विकास
१८.	जिल्हा अधिकारी, भूमि अभिलेख	महसूल
१९.	जिल्हा कोषागार अधिकारी	वित्त
२०.	सह निबंधक व मुद्रांक जिल्हाधिकारी	महसूल
२१.	जिल्हा क्रीडा अधिकारी	क्रीडा अधिकारी
२२.	सहायक संचालक, नगर रचना	नगर विकास
२३.	उपायुक्त/ सहायक आयुक्त, वस्तू व सेवा कर	वित्त
२४.	जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी	नियोजन
२५.	जिल्हा उद्योग अधिकारी	उद्योग
२६.	सहायक कामगार आयुक्त	कामगार
२७.	सहायक आयुक्त, अन्न औषध प्रशासन	औषधी द्रव्ये
२८.	सहायक आयुक्त	सामाजिक न्याय
२९.	जिल्हा शल्य चिकित्सक	सार्वजनिक आरोग्य
३०.	जिल्हा ग्रन्थालय अधिकारी	उच्च व तंत्र शिक्षण
३१.	जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी	कौशल्य विकास
३२.	सहायक आयुक्त, जिल्हा कौशल्य विकास व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र	कौशल्य विकास
३३.	सहायक संचालक	इ.मा. व बहुजन कल्याण
३४.	जिल्हा अल्पसंख्याक अधिकारी	अल्पसंख्याक विकास
३५.	सहायक / उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी	परिवहन
३६.	अधिकारी	राज्य उत्पादन शुल्क
३७.	जिल्हा माहिती अधिकारी	माहिती व जनसंपर्क
३८.	उप संचालक सामाजिक वनीकरण	वने
३९.	अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय	वैद्यकीय शिक्षण
४०.	जिल्हा रेशिम विकास अधिकारी	वस्त्रोद्योग
४१.	सह संचालक, साखर	सहकार

४२.	सहायक / उप आयुक्त, सार्वजनिक न्यास नोंदणी	विधि व न्याय
४३.	सहायक /प्रकल्प अधिकारी,	आदिवासी विकास
४४.	वरिष्ठ संशोधन अधिकारी, प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	पर्यावरण
४५.	जिल्हा पणन अधिकारी	पणन
४६.	वरिष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा	पाणी पुरवठा
४७.	अध्यक्ष, जिल्हा जात पडताळणी समिती	सामाजिक न्याय
४८.	सह आयुक्त अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती	आदिवासी विकास
४९.	जिल्हा ग्रामोद्योग अधिकारी, खादी ग्रामोद्योग मंडळ	वस्त्रोद्योग
५०.	प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ	उद्योग
५१.	निबंधक, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण आयोग	अन्न व नागरी पुरवठा
५२.	सहायक नियंत्रक, वैद्य मापन शास्त्र	अन्न व नागरी पुरवठा
५३.	सहायक संचालक आणि सरकारी वकील	गृह
५४.	अधिक्षक, जिल्हा कारागृह	गृह

पोलीस आयुक्तालये (११)

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
१	पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई	गृह
२	पोलीस आयुक्त, ठाणे	गृह
३	पोलीस आयुक्त, पुणे	गृह
४	पोलीस आयुक्त, पिंपरी चिंचवड	गृह
५	पोलीस आयुक्त, नागपूर	गृह
६	पोलीस आयुक्त, नवी मुंबई	गृह
७	पोलीस आयुक्त, मीरा-भाईदर	गृह
८	पोलीस आयुक्त, नाशिक शहर	गृह
९	पोलीस आयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर	गृह
१०	पोलीस आयुक्त, सोलापूर	गृह
११	पोलीस आयुक्त, अमरावती	गृह

महसूल विभाग स्तरीय कार्यालये (४८)

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
१.	विभागीय आयुक्त	महसूल
२.	पोलीस उप महानिरिक्षक / विशेष पोलीस महानिरिक्षक	गृह
३.	मुख्य वन संरक्षक	वने
४.	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास	आदिवासी विकास
५.	मुख्य अभियंता	सार्वजनिक बांधकाम
६.	मुख्य अभियंता	जलसंपदा
७.	मुख्य अभियंता	महावितरण

८.	मुख्य अभियंता	पाणी पुरवठा (मजोप्रा)
९.	अधिक्षक अभियंता	मृद व जलसंधारण
१०.	उप संचालक, कृषि	कृषि
११.	सह निबंधक (सहकारी संस्था)	सहकार
१२.	प्रादेशिक पशुसंवर्धन सह आयुक्त ,	पशुसंवर्धन
१३.	प्रादेशिक दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी	पशुसंवर्धन
१४.	प्रादेशिक उप आयुक्त मत्स्य व्यवसाय	मत्स्य संवर्धन
१५.	उपायुक्ता, महिला व बाल विकास,	महिला व बाल विकास
१६.	उप संचालक, भूमि अभिलेख	महसूल
१७.	उप संचालक लेखा व कोषागार अधिकारी	वित्त
१८.	नौदणी उप महानिरिक्षक व मुद्रांक उप नियंत्रक	महसूल
१९.	उप संचालक, क्रीडा	क्रीडा अधिकारी
२०.	सह संचालक, नगर रचना	नगर विकास
२१.	सह आयुक्त, वस्तू व सेवा कर	वित्त
२२.	सह संचालक, अर्थ व सांख्यिकी	नियोजन
२३.	विभागीय सह संचालक, उद्योग	उद्योग
२४.	उपायुक्त कामगार आयुक्त	कामगार
२५.	विभागीय सह आयुक्त, अन्न औषध प्रशासन	औषधी द्रव्ये
२६.	उपायुक्त, सामाजिक न्याय	सामाजिक न्याय
२७.	उपसंचालक, सार्वजनिक आरोग्य	सार्वजनिक आरोग्य
२८.	विभागीय ग्रन्थालय अधिकारी	उच्च व तंत्र शिक्षण
२९.	उप संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण	कौशल्य विकास
३०.	उपायुक्त, कौशल्य विकास व उद्योजकता	कौशल्य विकास
३१.	प्रादेशिक उप संचालक	इ.मा. व बहुजन कल्याण
३२.	प्रादेशिक परिवहन अधिकारी	परिवहन विभाग
३३.	उपायुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क	राज्य उत्पादन शुल्क
३४.	उप संचालक, माहिती	माहिती व जनसंपर्क
३५.	सह संचालक, सामाजिक वनीकरण	वने
३६.	सह संचालक, वैद्यकीय शिक्षण	वैद्यकीय शिक्षण
३७.	सहायक संचालक, रेशिम	वस्त्रोद्योग
३८.	विभागीय शिक्षण उप संचालक	शालेय शिक्षण
३९.	सह धर्मादाय आयुक्त,	विधि व न्याय
४०.	सह व्यवस्थापकीय संचालक	ऊर्जा
४१.	प्रादेशिक अधिकारी, प्रदूषण नियंत्रण	पर्यावरण
४२.	सह संचालक, उच्च शिक्षण	उच्च शिक्षण
४३.	सह संचालक, तंत्र शिक्षण	तंत्र शिक्षण
४४.	उप संचालक, पर्यटन	पर्यटन
४५.	प्रादेशिक उपसंचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा	पाणी पुरवठा
४६.	प्रादेशिक उपनियंत्रक, वैद्य मापन शास्त्र	अन्न व नागरी पुरवठा

४७.	विभागीय उप संचालक, अभियोग संचालनालय	गृह
४८.	उप महानिरीक्षक, कारागृह व सुधार सेवा	गृह

राज्यस्तरीय आयुक्तालये / संचालनालये (६२)

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
१.	पोलीस महासंचालक	गृह
२.	धर्मादाय आयुक्त,	विधि व न्याय
३.	महानिरीक्षक, कारागृहे व सुधार सेवा	गृह
४.	आयुक्त, कृषि	कृषि
५.	आयुक्त, मृद व जलसंधारण	मृद व जलसंधारण
६.	प्रधान मुख्य वन संरक्षक	वने
७.	आयुक्त व निबंधक (सहकारी संस्था)	सहकार
८.	आयुक्त, पशुसंवर्धन,	पशुसंवर्धन
९.	आयुक्त, दुर्घटव्यवसाय	पशुसंवर्धन
१०.	आयुक्त, मत्स्य व्यवसाय	मत्स्य संवर्धन
११.	आयुक्त, महिला व बाल विकास,	महिला व बाल विकास
१२.	जमाबंदी आयुक्त,	महसूल
१३.	आयुक्त, परिवहन	परिवहन
१४.	नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक	महसूल
१५.	आयुक्त, क्रीडा	क्रीडा
१६.	आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क	राज्य उत्पादन शुल्क
१७.	आयुक्त, वस्तू व सेवा कर	वित्त
१८.	आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण	वैद्यकीय शिक्षण
१९.	विकास आयुक्त, उद्योग	उद्योग
२०.	कामगार आयुक्त	कामगार
२१.	आयुक्त, अन्न औषध प्रशासन	औषधी द्रव्ये
२२.	आयुक्त, सामाजिक न्याय	सामाजिक न्याय
२३.	आयुक्त, सार्वजनिक आरोग्य	सार्वजनिक आरोग्य
२४.	आयुक्त, नगर पालिका प्रशासन	नगर विकास-२
२५.	आयुक्त, शिक्षण	शालेय शिक्षण
२६.	आयुक्त, कौशल्य विकास व उद्योजकता	कौशल्य विकास
२७.	आयुक्त, आदिवासी विकास	आदिवासी विकास
२८.	आयुक्त आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था	आदिवासी विकास
२९.	आयुक्त, वस्त्रोद्योग	वस्त्रोद्योग
३०.	आयुक्त, साखर	सहकार
३१.	आयुक्त, दिव्यांग कल्याण	दिव्यांग कल्याण
३२.	महासंचालक, खनिकर्म	खनिकर्म

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
३३.	संचालक, इ.मा. व बहुजन कल्याण	इ.मा. व बहुजन कल्याण
३४.	सदस्य सचिव, प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	पर्यावरण
३५.	आयुक्त, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा	पाणी पुरवठा
३६.	आयुक्त, अल्पसंख्याक विकास	अल्पसंख्याक विकास
३७.	महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क	माहिती व जनसंपर्क
३८.	संचालक, अर्थ व सांभिकी	नियोजन
३९.	संचालक, नगर रचना	नगर विकास
४०.	संचालक, सामाजिक वनीकरण	वने
४१.	संचालक, रेशिम	वस्त्रोद्योग
४२.	संचालक, उच्च शिक्षण	उच्च शिक्षण
४३.	संचालक, तंत्र शिक्षण	तंत्र शिक्षण
४४.	संचालक, पर्यटन	पर्यटन
४५.	संचालक लेखा व कोषागारे	वित्त
४६.	संचालक, ग्रन्थालये	उच्च व तंत्र शिक्षण
४७.	संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण	कौशल्य विकास
४८.	संचालक, शासकीय मुद्रण व लेखन सामग्री	उद्योग
४९.	संचालक, पणन	पणन
५०.	भाषा संचालक	मराठी भाषा
५१.	संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन व आपत्कालीन सेवा	नगर विकास
५२.	नियंत्रक शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा	अन्न व नागरी पुरवठा
५३.	नियंत्रक, वैद्य मापन शास्त्र	अन्न व नागरी पुरवठा
५४.	संचालक, ग्रामीण महाआवास अभियान	ग्राम विकास
५५.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र जीवनोन्नती अभियान	ग्राम विकास
५६.	मिशन संचालक, जल जिवन मिशन	पाणी पुरवठा व स्वच्छता
५७.	संचालक, कला संचालनालय	उच्च व तंत्र शिक्षण
५८.	संचालक, पंचायत राज	ग्राम विकास
५९.	आयुक्त तथा सक्षम प्राधिकारी, राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष,	उच्च व तंत्र शिक्षण
६०.	संचालक, अभियोग संचालनालय	गृह
६१.	प्रकल्प संचालक, उच्चस्तर शिक्षा अभियान	उच्च व तंत्र शिक्षण
६२.	आयुक्त, राज्य शैक्षणिक शिक्षण व प्रशिक्षण परिषद	शालेय शिक्षण

राज्यस्तरीय महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या यांची कार्यालये (८९)

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
१.	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ	उद्योग
२.	महाराष्ट्र राज्य व्याखार महामंडळ	पणन

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
३.	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ	पर्यटन
४.	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण	नगर विकास-१
५.	पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण	नगर विकास-१
६.	नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण	नगर विकास-१
७.	नाशिक महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण	नगर विकास-१
८.	छत्रपती संभाजीनगर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण	नगर विकास-१
९.	संत रोहिदास चर्मोद्योग व चर्मकार विकास महामंडळ (लिङ्कांम)	सामाजिक न्याय
१०.	महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळ	गृह
११.	झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण	गृहनिर्माण
१२.	महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ ^{पुणे}	शालेय शिक्षण
१३.	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	पर्यावरण
१४.	महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ	वस्त्रोद्योग
१५.	महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ	उद्योग
१६.	महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण सोसायटी	सार्वजनिक आरोग्य
१७.	महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ	कृषि
१८.	महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ	उच्च व तंत्र शिक्षण
१९.	महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ	कौशल्य विकास
२०.	महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी (महावितरण)	ऊर्जा
२१.	महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कं. (महानिर्मिती)	ऊर्जा
२२.	महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कं. (महापारेषण)	ऊर्जा
२३.	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ कं.	ऊर्जा
२४.	महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ (MSRDC)	सार्वजनिक बांधकाम
२५.	महाराष्ट्र राज्य पायाभूत सुविधा विकास महामंडळ (MSIDC)	सार्वजनिक बांधकाम
२६.	शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO)	नगर विकास-१
२७.	महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ (महाबिज)	कृषि
२८.	महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ	वने
२९.	हाफकिन जैव औषधी महामंडळ	वैद्यकीय शिक्षण
३०.	महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ	कृषि
३१.	महाराष्ट्र विमानतळ विकास कं.	सामान्य प्रशासन
३२.	महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळ	सामान्य प्रशासन
३३.	महाराष्ट्र सागरी मंडळ (मेरीटाईम बोर्ड)	गृह (बंदरे)
३४.	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ	पशुसंवर्धन
३५.	महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळ	पशुसंवर्धन
३६.	विदर्भ वैधानिक विकास महामंडळ	नियोजन
३७.	मराठवाडा वैधानिक विकास महामंडळ	नियोजन

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
३८.	उर्वरित महाराष्ट्र वैधानिक विकास महामंडळ	नियोजन
३९.	गोदावरी मराठवाडा पाठबंधारे विकास महामंडळ	जलसंपदा
४०.	विदर्भ पाठबंधारे विकास महामंडळ	जलसंपदा
४१.	तापी पाठबंधारे विकास महामंडळ	जलसंपदा
४२.	महाराष्ट्र कृष्णा खोरे पाठबंधारे विकास महामंडळ	जलसंपदा
४३.	कोकण पाठबंधारे विकास महामंडळ	जलसंपदा
४४.	महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण	जलसंपदा
४५.	महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (मेरी)	जलसंपदा
४६.	पाठबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय	जलसंपदा
४७.	महाराष्ट्र खनिकर्म विकास महामंडळ	खनिकर्म
४८.	महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण	ऊर्जा
४९.	महाराष्ट्र राज्य वित्त महामंडळ (महावित्त)	उद्योग
५०.	लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे ऊसतोड कामगार कल्याण महामंडळ	कामगार
५१.	महात्मा फुले मागासवर्ग विकास महामंडळ	सामाजिक न्याय
५२.	साहित्यरत्न लोकशाहिर अण्णाभाऊ साठे विकास महामंडळ	सामाजिक न्याय
५३.	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व प्रादेशिक विकास महामंडळ (म्हाडा)	गृहनिर्माण
५४.	महाराष्ट्र गृहनिर्माण विकास महामंडळ (महा हाऊसिंग)	गृहनिर्माण
५५.	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण	पाणी पुरवठा
५६.	शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ	आदिवासी विकास
५७.	महाराष्ट्र राज्य हातमाग महामंडळ	वस्त्रोद्योग
५८.	महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ	वस्त्रोद्योग
५९.	महाराष्ट्र नॉलेज कॉर्पोरेशन लि. (MKCL)	सामान्य प्रशासन (मा.तं)
६०.	अण्णासोहेब पाटील आर्थिक विकास महामंडळ	नियोजन
६१.	महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ	कौशल्य विकास
६२.	वसंतराव नाईक वि.जा.भ.ज. आर्थिक विकास महामंडळ	इ.मा. बहुजन कल्याण
६३.	महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ	इ.मा. बहुजन कल्याण
६४.	महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत)	इ.मा. बहुजन कल्याण
६५.	महाराष्ट्र चित्रपट रंगभूमि आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ	सांस्कृतिक कार्य
६६.	महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ	अल्पसंख्याक विकास
६७.	मौलाना आझाद अल्पसंख्याक आर्थिक विकास महामंडळ	अल्पसंख्याक विकास
६८.	महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळ	जलसंधारण
६९.	दिव्यांग वित्त व विकास महामंडळ	दिव्यांग कल्याण
७०.	महाराष्ट्र रेल्वे विकास महामंडळ	परिवहन
७१.	महाराष्ट्र मार्ग परिवहन महामंडळ (एमएसआरटीसी)	परिवहन
७२.	महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ	कामगार

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विभाग
७३.	महात्मा फुले जन आरोग्य सोसायटी	सार्वजनिक आरोग्य
७४.	छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (सारथी)	नियोजन
७५.	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी)	सामाजिक न्याय
७६.	अण्णाभाऊ साठे शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था (आरती)	सामाजिक न्याय
७७.	मौलाना आझाद संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (मार्टी)	अल्पसंख्याक विकास
७८.	महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)	इ.मा. बहुजन कल्याण
७९.	महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ	आदिवासी विकास
८०.	महात्मा फुले नवीनीकरणीय ऊर्जा व पायाभूत प्रौद्योगिकी मर्या. (महाप्रित)	सामाजिक न्याय
८१.	शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्या.	गृहनिर्माण
८२.	महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र	उद्योग
८३.	महाराष्ट्र उद्योग, व्यापार आणि गुंतवणूक सुविधा कक्ष (मैत्री)	उद्योग
८४.	महाराष्ट्र वैद्यकीय वस्तु खरेदी प्राधिकरण	सार्वजनिक आरोग्य
८५.	महाराष्ट्र माजी सैनिक महामंडळ मर्या. (मेस्को)	सामान्य प्रशासन
८६.	नागपूर सुधार प्रन्यास	नगर विकास
८७.	महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ	कामगार
८८.	महाराष्ट्र शुल्क नियामक प्राधिकरण	उच्च व तंत्र शिक्षण
८९.	महाराष्ट्र प्राणी कल्याण मंडळ	पशुसंवर्धन

मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांची कार्यालये (५८)

अ.क्र.	मंत्रालयीन विभागांचे नाव	संबंधीत अ.मु.स./प्र.स./सचिव
१.	सामान्य प्रशासन विभाग.	मा. मुख्य सचिव
२.	सेवा	अपर मुख्य सचिव
३.	प्रशासकीय सुधारणा (र.व.का)	अपर मुख्य सचिव
४.	माहिती व तंत्रज्ञान	प्रधान सचिव
५.	राजशिष्टाचार	अपर मुख्य सचिव
६.	नागरी विमान चालन	अपर मुख्य सचिव
७.	निवडणूक	प्रधान सचिव
८.	सामाजिक विकास व समन्वय	सचिव
९.	गृह	अपर मुख्य सचिव
१०.	अपिल	प्रधान सचिव
११.	परिवहन व बंदरे	अपर मुख्य सचिव

अ.क्र.	मंत्रालयीन विभागांचे नाव	संबंधीत अ.मु.स./प्र.स./सचिव
१२.	राज्य उत्पादन शुल्क	अपर मुख्य सचिव
१३.	महसूल	अपर मुख्य सचिव
१४.	वने	अपर मुख्य सचिव
१५.	मदत व पुनर्वसन	अपर मुख्य सचिव
१६.	आपत्ती व्यवस्थापन	संचालक
१७.	कृषि,	प्रधान सचिव
१८.	पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय	सचिव
१९.	शालेय शिक्षण	प्रधान सचिव
२०.	क्रीडा	अपर मुख्य सचिव
२१.	नगरविकास - १	अपर मुख्य सचिव
२२.	नगर विकास - २	प्रधान सचिव
२३.	वित्त विभाग	अपर मुख्य सचिव
२४.	वित्तीय सुधारणा	सचिव
२५.	व्यय	प्रधान सचिव
२६.	लेखा व कोषागारे	प्रधान सचिव
२७.	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	अपर मुख्य सचिव
२८.	जलसंपदा विभाग	अपर मुख्य सचिव
२९.	विधि व न्याय विभाग	प्रधान सचिव
३०.	उद्योग	सचिव
३१.	ऊर्जा	अपर मुख्य सचिव
३२.	कामगार	प्रधान सचिव
३३.	खनिकर्म	अपर मुख्य सचिव
३४.	ग्राम विकास	प्रधान सचिव
३५.	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	सचिव
३६.	नियोजन विभाग	अपर मुख्य सचिव
३७.	रोजगार हमी योजना	सचिव
३८.	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	प्रधान सचिव
३९.	संसदीय कार्य विभाग	सचिव
४०.	गृहनिर्माण विभाग	अपर मुख्य सचिव
४१.	पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग	प्रधान सचिव
४२.	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	सचिव
४३.	वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग	सचिव
४४.	आदिवासी विकास विभाग	सचिव
४५.	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग	प्रधान सचिव
४६.	सहकार	प्रधान सचिव
४७.	पणन	प्रधान सचिव
४८.	वस्त्रोदयोग	प्रधान सचिव

अ.क्र.	मंत्रालयीन विभागांचे नाव	संबंधीत अ.मु.स./प्र.स./सचिव
४९.	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	अपर मुख्य सचिव
५०.	महिला व बालविकास विभाग	सचिव
५१.	कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग	प्रधान सचिव
५२.	इतर मागासवर्ग व बहुजन कल्याण विभाग	प्रधान सचिव
५३.	पर्यटन	प्रधान सचिव
५४.	सांस्कृतिक कार्ये	अपर मुख्य सचिव
५५.	अल्पसंख्याक विकास व औकाफ विभाग	सचिव
५६.	मराठी भाषा विभाग	अपर मुख्य सचिव
५७.	मृद व जलसंधारण विभाग	सचिव
५८.	दिव्यांग कल्याण विभाग	अपर मुख्य सचिव

परिशिष्ट — २

विविध स्तरावर निवडावयाच्या उत्कृष्ट कार्यालयांच्या निवडीचे वेळापत्रक व तपशिल.

अ.क्र.	कार्यालयाचा तपशिल	पृष्ठ क्र.
१.	तालुका / उप विभागीय स्तरावरील कार्यालये	२१
२.	जिल्हाधिकारी कार्यालये	२१
३.	जिल्हा परिषद कार्यालये	२२
४.	पोलीस अधिक्षक कार्यालये	२२
५.	महानगरपालिका कार्यालये	२३
६.	जिल्हा स्तरावरील अन्य कार्यालये	२३
७.	विभागीय आयुक्त कार्यालये	२४
८.	पोलीस आयुक्तालये	२४
९.	पोलीस परिक्षेत्र कार्यालये	२५
१०.	महसूल विभाग स्तरीय अन्य कार्यालये	२५
११.	राज्यस्तरीय आयुक्तालये / संचालनालये	२६
१२.	राज्यस्तरीय महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या यांची कार्यालये	२६
१३.	मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग	२७

१. तालुका / उप विभाग स्तरीय कार्यालयांचे निवडीचे वेळापत्रक				
अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व विभागांची तालुका / उप विभाग स्तरीय कार्यालये	०२.०५.२०२५	संबंधित तालुका / उप विभागस्तरीय कार्यालयाचे जिल्हा प्रमुख (सर्व तालुका / उप विभागीय कार्यालयांमधून गुणानुक्रमे प्रथम आलेल्या ३ कार्यालयांची निवड करणे)	०६.०५.२०२५
२.	संबंधित तालुका / उप विभाग स्तरीय कार्यालयाचे जिल्हा स्तरीय प्रमुख (गुणानुक्रमे प्रथम आलेल्या ३ कार्यालयांमधून प्रथम आलेले कार्यालय विभागीय स्तरावासाठी सादर करणे)	०६.०५.२०२५	संबंधित तालुका / उप विभागस्तरीय कार्यालयाचे विभागीय स्तरावरील प्रमुख (जिल्हा स्तरावर प्रथम आलेल्या कार्यालयांमधून विभागीय स्तरावर गुणानुक्रमे ३ कार्यालयांची निवड करणे)	१४.०५.२०२५

२. जिल्हाधिकारी कार्यालये निवडीचे वेळापत्रक				
अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व जिल्हाधिकारी कार्यालये	१८.०४.२०२५	संबंधित विभागीय आयुक्त (उत्कृष्ट १ जिल्हाधिकारी कार्यालय निवड करणे)	२१.०४.२०२५
२.	प्रत्येक विभागीय आयुक्त उत्कृष्ट १ जिल्हाधिकारी कार्यालय राज्यस्तरावर सादर करणे (एकूण ६)	२१.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट ३ जिल्हाधिकारी कार्यालयांची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

३. जिल्हा परिषद कार्यालये निवडीचे वेळापत्रक

अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व जिल्हा परिषद (मुख्य कार्यकारी अधिकारी)	१८.०४.२०२५	संबंधित विभागीय आयुक्त (उत्कृष्ट १ जिल्हा परिषदेची निवड करणे)	२१.०४.२०२५
२.	प्रत्येक विभागीय आयुक्त उत्कृष्ट १ जिल्हा परिषद कार्यालय राज्यस्तरावर सादर करणे (एकूण ६)	२१.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट ३ जिल्हा परिषद कार्यालयांची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

४. जिल्हा पोलीस अधिकारक कार्यालये निवडीचे वेळापत्रक

अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व जिल्हा पोलीस अधिकारक कार्यालये (एकूण ३४)	१८.०४.२०२५	संबंधित परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरक्षक / उप महानिरक्षक (उत्कृष्ट १ जिल्हा पोलीस अधिकारक कार्यालय निवड करणे)	२१.०४.२०२५
२.	प्रत्येक परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरक्षक / उप महानिरक्षक उत्कृष्ट १ जिल्हा पोलीस अधिकारक कार्यालय राज्यस्तरावर सादर करणे (एकूण ८)	२१.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट ३ जिल्हा पोलीस अधिकारक कार्यालयांची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

५. महानगरपालिका कार्यालये निवडीचे वेळापत्रक				
अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व महानगरपालिका कार्यालये (एकूण २९)	१८.०४.२०२५	प्रधान सचिव, नगर विकास-२ (उत्कृष्ट ६ महानगरपालिका कार्यालये निवड करणे)	२२.०४.२०२५
२.	प्रधान सचिव, नगर विकास-२ (उत्कृष्ट ६ महानगरपालिका कार्यालये राज्यस्तरावर सादर करणे)	२२.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट ३ महानगरपालिका कार्यालयांची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

६. जिल्हा स्तरीय अन्य कार्यालयांचे निवडीचे वेळापत्रक				
अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व विभागांची जिल्हा स्तरीय कार्यालये	२.०५.२०२५	संबंधित कार्यालयाचे विभागीय प्रमुख (विभागातून उत्कृष्ट ३ कार्यालयांची निवड करणे)	६.०५.२०२५
२.	संबंधित कार्यालयाचे विभागस्तरीय प्रमुख (६ विभागातून प्रथम क्रमांकानी निवडलेली कार्यालये राज्य स्तरासाठी सादर करणे)	६.०५.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर विभागनिहाय उत्कृष्ट ३ कार्यालयांची निवड करणे)	१४.०५.२०२५

७. विभागीय आयुक्त कार्यालये निवडीचे वेळापत्रक

अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व विभागीय आयुक्त कार्यालये (एकूण ६)	१८.०४.२०२५	अपर मुख्य सचिव (महसूल) (उत्कृष्ट ३ विभागीय आयुक्त कार्यालये निवड करणे)	२१.०४.२०२५
२.	अपर मुख्य सचिव (महसूल) (उत्कृष्ट ३ विभागीय आयुक्त कार्यालये राज्यस्तरावर सादर करणे)	२१.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट १ विभागीय आयुक्त कार्यालयाची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

८. पोलीस आयुक्तालये निवडीचे वेळापत्रक

अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व पोलीस आयुक्त (एकूण ११)	१८.०४.२०२५	अपर मुख्य सचिव (गृह) (उत्कृष्ट ५ पोलीस आयुक्त कार्यालये निवड करणे)	२१.०४.२०२५
२.	अपर मुख्य सचिव (गृह) (उत्कृष्ट ५ पोलीस आयुक्त कार्यालये राज्यस्तरावर सादर करणे)	२१.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट २ पोलीस आयुक्त कार्यालयांची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

९. परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरिक्षक / उप महानिरिक्षक कार्यालये निवडीचे वेळापत्रक

अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरिक्षक / उप महानिरिक्षक कार्यालये (एकूण ८)	१८.०४.२०२५	पोलीस महासंचालक (उत्कृष्ट ३ परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरिक्षक / उप महानिरिक्षक कार्यालये निवड करणे)	२१.०४.२०२५
२.	पोलीस महासंचालक (उत्कृष्ट ३ परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरिक्षक / उप महानिरिक्षक कार्यालये राज्यस्तरावर सादर करणे)	२१.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट १ परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरिक्षक / उप महानिरिक्षक कार्यालयाची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

१०. महसूल विभागस्तरीय अन्य कार्यालयांचे निवडीचे वेळापत्रक

अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व विभागांची विभागस्तरीय कार्यालये	२.०५.२०२५	संबंधित कार्यालयाचे राज्यस्तरीय प्रमुख (विभागातून उत्कृष्ट ३ कार्यालयांची निवड करणे)	६.०५.२०२५
२.	संबंधित विभागस्तरीय कार्यालयाचे राज्यस्तरीय प्रमुख (गुणानुक्रमे प्रथम आलेल्या ३ कार्यालयांमधून प्रथम आलेले कार्यालय राज्य स्तरासाठी सादर करणे)	६.०५.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर विभाग निहाय उत्कृष्ट ३ कार्यालयांची निवड करणे)	१४.०५.२०२५

११. राज्यस्तरीय आयुक्तालये/ संचालनालये यांच्या निवडीचे वेळापत्रक				
अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व विभागांची राज्यस्तरीय आयुक्तालये / संचालनालये (एकूण ४९)	१८.०४.२०२५	महासंचालक, यशदा, पुणे (उत्कृष्ट ८ आयुक्तालये / संचालनालयांची निवड करणे)	२२.०४.२०२५
२.	महासंचालक, यशदा, पुणे (उत्कृष्ट ८ आयुक्तालये / संचालनालयांची राज्यस्तर निवडीसाठी सादर करणे)	२२.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट ३ आयुक्तालये / संचालनालयांची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

१२. राज्यस्तरीय महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे व शासकीय कंपन्या यांच्या निवडीचे वेळापत्रक				
अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व मंडळे, महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था व कंपन्या (एकूण ७८)	०२.०५.२०२५	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र इन्स्टिट्यूट फॉर ड्रान्सफॉर्मेशन (मित्रा) (उत्कृष्ट ८ आयुक्तालये / संचालनालयांची निवड करणे)	०६.०५.२०२५
२.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र इन्स्टिट्यूट फॉर ड्रान्सफॉर्मेशन (मित्रा) (उत्कृष्ट ८ मंडळे, महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था व कंपन्या राज्यस्तर निवडीसाठी सादर करणे)	०६.०५.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट ३ मंडळे, महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था व कंपन्या निवड करणे)	१४.०५.२०२५

१३. मंत्रालयीन विभागांच्या निवडीचे वेळापत्रक

अ.क्र.	सादर करणारी कार्यालये / अधिकारी	अंतिम सादरीकरण जमा करावयाचा दिनांक	निवड करणारे अधिकारी	निकाल सादर करावयाचा दिनांक
१.	सर्व मंत्रालयीन विभाग (अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव)	१८.०४.२०२५	मा. मुख्य सचिव (उत्कृष्ट ८ मंत्रालयीन विभागांची निवड करणे)	२२.०४.२०२५
२.	मा. मुख्य सचिव (उत्कृष्ट ८ मंत्रालयीन विभाग राज्यस्तर निवडीसाठी सादर करणे)	२२.०४.२०२५	Quality Council of India (राज्य स्तरावर उत्कृष्ट ३ मंत्रालयीन विभागांची निवड करणे)	२८.०४.२०२५

परिशिष्ट-३

१. तालुका / उपविभागस्तरीय, जिल्हास्तरीय व विभागस्तरीय अन्य कार्यालयांच्या मूल्यमापनासाठी गुणांकन तक्ता

अ.क्र.	निकष	गुण
१.	संकेतस्थळ (अ) वापरण्यातील सुलभता (User Friendly) (आ) माहितीचे अद्यावतीकरण (Updated Information) (इ) माहिती अधिकार अधिनियमांतर्गत माहितीचे स्वंयप्रकटीकरण (Proactive disclosure under RTI Act) (ई) सुरक्षितता (Data / Cyber Security) (उ) लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत सेवा अधिसूचित करून ऑनलाईन प्रसिद्ध करणे. 	२ २ २ २ २ २
		एकूण १०
२.	सुकर जीवनमान :- नागरिक केंद्रित सेवांचे सुलभीकरण (किमान २ सेवा) (पूर्वीची स्थिती व सुलभीकरणानंतर झालेले बदल यांची तुलना आवश्यक)	प्रत्येक सेवेसाठी ५ गुण
		एकूण १०
३.	स्वच्छता (अ) अभिलेख निंदणीकरण व वर्गीकरण (आ) मुदतबाबूद्य अभिलेखे नष्ट करणे (इ) जड वस्तू संग्रह नोंदवही अद्यावतीकरण (ई) जुन्या व निरुपयोगी जड वस्तूची विल्हेवाट (उ) जुन्या वाहनांचे निर्लेखन	२ २ २ २ २
		एकूण १०
४.	तक्रार निवारण (अ) आपले सरकार पोर्टलवरील तक्रारीचे निराकरण (दि. १ एप्रिल, २०२५ पर्यंत तक्रारी निरंक करणे) (टक्केवारीत %) (आ) पो.जी. पोर्टल वरील तक्रारीचे निराकरण दि. १ एप्रिल, २०२५ पर्यंत तक्रारी निरंक करणे) (टक्केवारीत %) (इ) अभ्यागत भेटीचे नियोजन व भेटीच्या वेळांबाबत प्रसिद्धी (ई) लोकशाही दिनाचे आयोजन व त्यामधील तक्रारीचे निराकरण	१० २.५ २.५ २.५ २.५
		एकूण १०
५.	कार्यालयीन सोई सुविधा (अ) कायमस्वरूपी स्वच्छ पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था (आ) पुरुष कर्मचारी व अभ्यागत यांचेसाठी स्वच्छ प्रसाधनगृहाची सुविधा (इ) महिला कर्मचारी व अभ्यागत यांच्यासाठी स्वतंत्र स्वच्छ प्रसाधनगृहाची सुविधा (ई) अभ्यागतासाठी सुसज्ज प्रतिक्षालय व्यवस्था (उ) कार्यालयामध्ये सुव्यवस्थित नामफलक, दिशादर्शक फलक लावणे व कार्यालयाचे सौंदर्यीकरण	२ २ २ २ २
		एकूण १०
६.	क्षेत्रीय कार्यालयांना भेटी	

अ.क्र.	निकष	गुण
	(अ) आठवड्यातून किमान २ दिवस क्षेत्रीय कार्यालयांना भेटी देऊन पाहणी करणे	२.५
	(आ) केंद्र आणि राज्य शासनाच्या महत्त्वाच्या कार्यक्रम / प्रकल्पांना भेटी देऊन अंमलबजावणी व पर्यवेक्षण करणे.	२.५
	(इ) क्षेत्रीय भेटी दरम्यान ग्राम पंचायत, शाळा, अंगणवाडी व प्राथमिक आरोग्य केंद्र यांना भेटी देऊन कामकाजावर देखरेख ठेवणे	२.५
	(ई) ग्राम स्तरावरील कर्मचाऱ्यांचे अनुभव, अडचणी व सूचना यांवर त्वरीत कार्यवाही करणे.	२.५
	एकूण	१०
७.	ई-ऑफीस प्रणाली	
	(अ) प्रशासकीय कामकाजात १ जानेवारी २०२५ पासून ई-ऑफीस प्रणालीचा वापर करणे	२.५
	(आ) ई-ऑफीस प्रणालीत ४ किंवा त्यापेक्षा कमी स्तरावर मान्यता घेऊन प्रकरणांचा निपटारा करणे	२.५
	एकूण	५
८.	आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणूकीस प्रोत्साहन *	
	(अ) गुंतवणूकदार उद्योजकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी पोषक वातावरण तयार करणे	२.५
	(आ) व्यापारी / कामगार वर्गाच्या संघटनांशी चर्चा करून त्यांच्या अडचणी सोडविणे	२.५
	(इ) गुंतवणूकदार उद्योजकांच्या अडचणीचे निराकरण करणे	२.५
	(ई) गुंतवणूकदार उद्योजकांसाठी कायदा व सुव्यवस्था प्रभावीपणे हाताळणे	२.५
	एकूण	१०
९.	अधिकारी कर्मचारी प्रशिक्षण, सेवा विषयक बाबी आणि कृत्रीम बुध्दीमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर (AI)	
	(अ) नव्याने सेवेत प्रविष्ट अधिकारी / कर्मचारी यांना प्रशिक्षित करणे	२.५
	(आ) पदोन्नत्या व कर्मचाऱ्यांच्या तक्रारीचे निराकरण करणे	२.५
	(इ) कृत्रीम बुध्दीमत्ता तंत्रज्ञान वापरण्यासाठी अधिकारी / कर्मचारी यांना प्रशिक्षण देणे	२.५
	(ई) कार्यालयातील कामकाज अचूक होण्यासाठी प्रत्यक्ष कृत्रीम बुध्दीमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर (AI) सुरु करणे	२.५
	एकूण	१०
१०.	नाविन्यपूर्ण उपक्रम	
	कार्यालयामध्ये किमान २ नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविणे	प्रत्येक उपक्रमास ७.५ गुण
	एकूण	१५
	एकूण (अ.क्र. १ ते अ.क्र. १०)	१००

* ज्या विभागांना लागू असेल त्यांचे गुणांकन करण्यात येईल.

२. जिल्हाधिकारी, जिल्हा परिषद, पोलीस अधिक्षक, महानगरपालिका, विभागीय आयुक्त, पोलीस आयुक्त, परिक्षेत्रीय पोलीस महानिरक्षक / उप महानिरक्षक, यांचे कार्यालये, राज्यस्तरीय आयुक्तालये, संचालनालये, महामंडळे, प्राधिकरणे, शासकीय / निमशासकीय संस्था, मंडळे, शासकीय कंपन्या व मंत्रालयीन विभागांचे मूल्यमापन करण्यासाठी गुणांकन तक्ता

अ.क्र.	निकष	गुण
१.	संकेतस्थळ*	
	(अ) वापरण्यातील सुलभता (User Friendly)	२
	(आ) माहितीचे अद्यावतीकरण (Updated Information)	२
	(इ) माहिती अधिकार अधिनियमांतर्गत माहितीचे स्वयंप्रकटीकरण (Proactive disclosure under RTI Act)	२
	(ई) सुरक्षितता (Data / Cyber Security)	२
	(उ) लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत सेवा अधिसूचित करून ऑनलाईन प्रसिद्ध करणे	२
	एकूण	१०
२.	केंद्र शासनाशी सुसंवाद	
	(अ) राज्याच्या विकासाशी संबंधीत केंद्र शासनाकडे प्रलंबित प्रस्ताव व विधेयकांचा पाठपुरावा करून पूर्तत करणे	२.५
	(आ) राज्यासाठी केंद्रीय योजनांचा दिलेला लक्षांक पूर्ण करणे.	२.५
	(इ) केंद्रीय योजनांसाठी केंद्राचा हिस्सा प्राप्त करून घेणे, तसेच राज्याचा निधी अर्थसंकल्पीत करून वितरीत करून घेणे	२.५
	(ई) केंद्र शासनाच्या विविध विभागांकडून प्राप्त झालेल्या पत्रांवर वेळीच कार्यवाही करून अनुपालन सादर करणे.	२.५
	एकूण	१०
३.	स्वच्छता	
	(अ) अभिलेख निंदणीकरण व वर्गीकरण	२
	(आ) मुदतबाब्द्य अभिलेखे नष्ट करणे	२
	(इ) जड वस्तू संग्रह नोंदवही अद्यावतीकरण	२
	(ई) जुन्या व निरुपयोगी जड वस्तूंची विल्हेवाट	२
	(उ) जुन्या वाहनांचे निर्लेखन	२
	एकूण	१०
४.	तक्रार निवारण	
	(अ) आपले सरकार पोर्टलवरील तक्रारीचे निराकरण (दि. १ एप्रिल, २०२५ पर्यंत तक्रारी निरंक करणे) (टक्केवारीत %)	२.५
	(आ) पी.जी. पोर्टल वरील तक्रारीचे निराकरण (दि. १ एप्रिल, २०२५ पर्यंत तक्रारी निरंक करणे) (टक्केवारीत %)	२.५
	(इ) अभ्यागत भेटीचे नियोजन व प्रसिद्धी फलक	२.५
	(ई) लोकशाही दिनामधील तक्रारीचे निराकरण	२.५
	एकूण	१०
५.	कार्यालयीन सोई सुविधा	
	(अ) कायमस्वरूपी स्वच्छ पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था	२
	(आ) कर्मचारी व अभ्यागत यांचेसाठी स्वच्छ प्रसाधनगृहाची सुविधा	२
	(इ) महिला कर्मचारी व अभ्यागत यांच्यासाठी स्वतंत्र स्वच्छ प्रसाधनगृहाची सुविधा	२

अ.क्र.	निकष	गुण
	(ई) अभ्यागतासाठी सुसज्ज प्रतिक्षालय व्यवस्था	२
	(उ) कार्यालयामध्ये सुव्यवस्थित नामफलक, दिशादर्शक फलक लावणे व कार्यालयाचे सौंदर्योक्तरण	२
	एकूण	१०
६.	कामकाजातील सुधारणा	
	(अ) कार्यालयीन अधिकारी/कर्मचारी यांचे ई-ऑफिस प्रणाली वापरण्याचे प्रमाण	२.५
	(आ) ई-ऑफिस प्रणालीतील ४ किंवा त्यापेक्षा कमी स्तरावर मान्यता घेऊन प्रकरणांचा निपटारा करणे	२.५
	(इ) ई-ऑफिसद्वारे निकाली काढलेल्या नस्त्यांची टक्केवारी (%)	२.५
	(ई) वृत्तपत्रातील शासन विरोधी प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्यांबाबत स्पष्टीकरण / खुलासा वेळीच प्रसिद्ध करणे	२.५
	एकूण	१०
७.	अधिकारी कर्मचारी प्रशिक्षण, सेवा विषयक, न्यायालयीन बाबी आणि कृत्रीम बुधीमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर (AI)	
	(अ) नव्याने सेवेत प्रविष्ट अधिकारी/ कर्मचारी यांना प्रशिक्षित करणे	२
	(आ) सर्व अधिकारी/ कर्मचारी यांचे गोपनीय अहवाल लिहिणे (३१ मार्च २०२४ पर्यंतचे)	२
	(इ) सेवाज्येष्ठ याद्या प्रसिद्ध करणे व पदोन्नत्या करणे	२
	(ई) न्यायालयीन प्रकरणे, विभागीय चौकशी प्रकरणे यांचा निपटारा करणे	२
	(उ) कार्यालयातील कामकाज अचूक होण्यासाठी प्रत्यक्ष कृत्रीम बुधीमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर (AI) सुरु करणे	२
	एकूण	१०
८.	आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणूकीस प्रोत्साहन *	
	(अ) गुंतवणूकदार उद्योजकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी पोषक वातावरण तयार करणे	२.५
	(आ) व्यापारी/ कामगार वर्गाच्या संघटनांशी चर्चा करून त्यांच्या अडचणी सोडविणे	२.५
	(इ) गुंतवणूकदार उद्योजकांच्या अडचणीचे निराकरण करणे	२.५
	(ई) गुंतवणूकदार उद्योजकांसाठी प्रक्रियेचे सुलभीकरण करणे	२.५
	एकूण	१०
९.	नाविन्यपूर्ण उपक्रम १ - सुकर जीवनमान	
	नागरिक केंद्रित सेवांचे सुलभीकरण (किमान २ सेवा) (पूर्वीची स्थिती व सुलभीकरणानंतर झालेले बदल यांची तुलना आवश्यक)	प्रत्येकी ५ गुण
	एकूण	१०
१०.	नाविन्यपूर्ण उपक्रम २ - कार्यालयीन व्यवस्थापन सुधारणा	
	विभागामध्ये कार्यालयीन व्यवस्थापनात २ नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविणे	प्रत्येकी ५ गुण
	एकूण	१०
	एकूण (अ.क्र. १ ते अ.क्र. १०)	१००

* ज्या विभागांना लागू असेल त्यांचे गुणांकन करण्यात येईल.